

ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ «ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Володимир ІВАНИШИН

« 03 » листопада 2021 р.

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПОРЯДОК РОЗРОБЛЕННЯ, ЗАТВЕРДЖЕННЯ ТА
ПЕРІОДИЧНОГО ПЕРЕГЛЯДУ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ
В ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
(Нова редакція)**

Схвалено вченою радою Закладу вищої освіти

«Подільський державний університет»

Протокол № 6 від 03.12. 2021 р.

м. Кам'янець-Подільський

2021 р.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Положення «Про порядок розроблення, затвердження та періодичного перегляду освітньої програми в Закладі вищої освіти «Подільський державний університет» (далі – Положення) розроблено відповідно до вимог Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII та Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII, з метою розроблення, затвердження та періодичного перегляду освітньої програми в Закладі вищої освіти «Подільський державний університет» (далі – Університет).

Положення ґрунтується на засадах постанови Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти», наказу МОН від 11.07.2019 р. № 977 «Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти».

Освітня програма використовується під час:

- акредитації освітньої програми, інспектування освітньої діяльності за спеціальністю;
- розроблення навчального плану;
- розроблення засобів діагностики якості вищої освіти;
- формування програм навчальних дисциплін, практик, змісту індивідуальних завдань;
- атестації майбутніх фахівців.

Основні терміни Положення та їх визначення:

1) акредитація освітньої програми - оцінювання освітньої програми та/або освітньої діяльності закладу вищої освіти за цією програмою на предмет:

- відповідності стандарту вищої освіти;
- спроможності виконати вимоги стандарту та досягти заявлених у програмі результатів навчання;
- досягнення заявлених у програмі результатів навчання;

2) здобувачі вищої освіти - особи, які навчаються у закладі вищої освіти на певному рівні вищої освіти з метою здобуття відповідного ступеня і

кваліфікації;

3) кваліфікація - офіційний результат оцінювання і визнання, який отримано, коли уповноважена установа встановила, що особа досягла компетентностей (результатів навчання) відповідно до стандартів вищої освіти, що засвідчується відповідним документом про вищу освіту;

4) компетентність - динамічна комбінація знань, вмінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні вищої освіти;

5) освітня (освітньо-професійна, освітньо-наукова чи освітньо-творча) програма - система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти;

6) результати навчання - знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів;

7) спеціалізація - складова спеціальності, що визначається закладом вищої освіти та передбачає профільну спеціалізовану освітню програму підготовки здобувачів вищої та післядипломної освіти;

8) спеціальність - складова галузі знань, за якою здійснюється професійна підготовка;

9) якість освітньої діяльності - рівень організації освітнього процесу у закладі вищої освіти, що відповідає стандартам вищої освіти, забезпечує здобуття особами якісної вищої освіти та сприяє створенню нових знань.

2. ВИДИ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ ТА ЇХ ДОКУМЕНТАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

В рамках однієї спеціальності Університетом можуть реалізуватися декілька освітніх програм (далі - ОП). Профільна спрямованість, обумовлена істотними особливостями предметної сфери програми, переліком програмних компетентностей, програмними результатами чи переліком освітніх компонентів є підставою для розробки окремої ОП.

Навчання за ОП проводиться за очною, заочною та дистанційною формами. При організації різних форм навчання структура, обсяг, зміст і результати ОП за певним рівнем вищої освіти не повинні відрізнятися між собою.

Прийняття або зміна стандарту освітньої діяльності є підставою для розроблення нової ОП або перегляду існуючої.

Кожна ОП має гаранта освітньої програми.

Гарант освітньої програми – науково-педагогічний або науковий працівник, який/яка несе відповідальність за її якість, має освітню та/або професійну кваліфікацію, відповідну освітній програмі, а також науковий ступінь та/або вчене звання та працює в закладі освіти за основним місцем роботи.

2.1. Види основних освітніх програм

У сфері вищої освіти університет здійснює підготовку за:

- освітніми програмами бакалавра;
- освітніми програмами магістра;
- освітніми програмами доктора філософії.

За предметом освітні програми можуть:

- відповідати одній спеціальності;
- бути міждисциплінарними.

2.2. Вимоги стандарту вищої освіти до освітньої програми

Стандарти вищої освіти встановлюють такі вимоги до освітньої програми:

- обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного

ступеня вищої освіти;

- перелік компетентностей випускника;
- нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти,

сформульований у термінах результатів навчання;

- форми атестації здобувачів вищої освіти;
- вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості

вищої освіти;

- вимоги професійних стандартів (у разі їх наявності).

2.3. Структура ОП.

До структури освітньої програми входять:

- передмова (склад проектної групи);
- лист-погодження;
- профіль освітньої програми;
- перелік освітніх компонентів;
- структурно-логічна схема вивчення освітніх компонентів;
- форми атестації здобувачів вищої освіти;
- матриця відповідності програмних компетентностей освітнім компонентам ОП;
- матриця забезпечення програмних результатів навчання

відповідним компонентам ОП.

2.4. Характеристика складових ОП.

2.4.1 Профіль ОП визначає її характерні риси, місце в освітньому просторі, співвідношення з тематикою наукових досліджень. Він розробляється для полегшення розуміння ОП зацікавленими сторонами: абітурієнтами, здобувачами вищої освіти, роботодавцями, дослідниками, викладачами, випускниками закладів вищої освіти професіоналами, керівниками закладів вищої освіти, агенціям забезпечення якості, органам ліцензування й акредитації тощо.

Дані профілю ОП є частиною інформаційного пакету Університету, на основі якого формується додаток до диплома.

2.4.2. Перелік компонент освітньо-професійної/наукової програми та їх логічна послідовність.

Перелік освітніх компонентів (у тому числі перелік навчальних дисциплін) відображає розподіл ОП на окремі освітні компоненти та логічну послідовність їх вивчення, інших типів складових навчального курсу, навчальної та виробничої практики, дослідницьких проектів, лабораторних робіт та інших відповідних навчальних заходів.

Перелік включає назви навчальних дисциплін (обов'язкові (нормативні) та вибіркові), практик, курсових і кваліфікаційних (дипломних) робіт та їх обсяг у кредитах ЄКТС з розподілом за навчальними семестрами.

Порядок вибору вибірових дисциплін здобувачем вищої освіти регламентується Положенням про організацію освітнього процесу в Закладі вищої освіти «Подільський державний університет».

2.4.3. Форми атестації здобувачів вищої освіти.

подається інформація про (форми) підсумкової атестації, які отримує випускник на основі її успішного проходження.

2.4.4. Матриці відповідності.

Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам ОП є відображення структурно-логічних зв'язків між змістом ОП (переліком навчальних дисциплін) і запланованими програмними компетентностями.

Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідним компонентами ОП є відображенням структурно-логічних зв'язків між змістом ОП і запланованими програмними результатами.

3. ОБСЯГИ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ ТА ТРИВАЛІСТЬ НАВЧАННЯ

Здобуття вищої освіти на кожному рівні вищої освіти передбачає успішне виконання особою відповідної освітньої або наукової програми, що є підставою для присудження відповідного ступеня вищої освіти:

- бакалавр;
- магістр;
- доктор філософії;
- доктор наук.

Бакалавр - це освітній ступінь, що здобувається на першому рівні вищої освіти та присуджується закладом вищої освіти у результаті успішного

виконання здобувачем вищої освіти освітньо-професійної програми, обсяг якої становить 240 кредитів ЄКТС. Для здобуття освітнього ступеня бакалавра на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодший спеціаліст, освітнього ступеня молодшого бакалавра або на основі фахової передвищої освіти заклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати кредити ЄКТС, максимальний обсяг яких визначається стандартом вищої освіти.

Особа має право здобувати ступінь бакалавра за умови наявності в неї повної загальної середньої освіти.

Магістр - це освітній ступінь, що здобувається на другому рівні вищої освіти та присуджується закладом вищої освіти (науковою установою) у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньої програми. Ступінь магістра здобувається за освітньо-професійною або за освітньо-науковою програмою. Обсяг освітньо-професійної програми підготовки магістра становить 90 кредитів ЄКТС.

Особа має право здобувати ступінь магістра за умови наявності в неї ступеня бакалавра.

Ступінь магістра ветеринарного спрямування здобувається на основі повної загальної середньої освіти або освітнього ступеня молодшого бакалавра, фахового молодшого бакалавра, освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста за відповідною спеціальністю і присуджується закладом вищої освіти у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньої програми, обсяг якої у випадку, якщо ступінь магістра ветеринарного спрямування здобувається на основі повної загальної середньої освіти, становить 360 кредитів ЄКТС. Для здобуття освітнього ступеня магістра ветеринарного спрямування на основі освітнього ступеня молодшого бакалавра або на основі фахової передвищої освіти заклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати кредити ЄКТС, максимальний обсяг яких визначається стандартом вищої освіти.

Доктор філософії - це освітній і водночас перший науковий ступінь, що здобувається на третьому рівні вищої освіти на основі ступеня магістра. Ступінь доктора філософії присуджується спеціалізованою вченою радою закладу вищої освіти або наукової установи в результаті успішного виконання

здобувачем вищої освіти відповідної освітньо-наукової програми та публічного захисту дисертації у спеціалізованій вченій раді.

Нормативний строк підготовки доктора філософії в аспірантурі (ад'юнктурі) становить чотири роки. Обсяг освітньої складової освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії становить 30-60 кредитів ЄКТС.

Доктор наук - це другий науковий ступінь, що здобувається особою на науковому рівні вищої освіти на основі ступеня доктора філософії і передбачає набуття найвищих компетентностей у галузі розроблення і впровадження методології дослідницької роботи, проведення оригінальних досліджень, отримання наукових результатів, які забезпечують розв'язання важливої теоретичної або прикладної проблеми, мають загальнонаціональне або світове значення та опубліковані в наукових виданнях.

Ступінь доктора наук присуджується спеціалізованою вченою радою закладу вищої освіти чи наукової установи за результатами публічного захисту наукових досягнень у вигляді дисертації або опублікованої монографії, або за сукупністю статей, опублікованих у вітчизняних і міжнародних рецензованих фахових виданнях, перелік яких затверджується центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

Обсяг освітньої програми підготовки здобувачів вищої освіти та тривалість навчання за денною формою навчання визначається стандартами вищої освіти та затвердженими правилами прийому на навчальний рік.

Тривалість навчання за заочною формою не може перевищувати термін навчання за денною формою більш як на 25%.

Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин, навантаження одного навчального року за денною формою навчання - 60 кредитів ЄКТС.

4. ПОРЯДОК РОЗРОБЛЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

4.1. Розроблення освітньої програми.

Нова ОП розробляється на основі стандартів освітньої діяльності та стандартів вищої освіти з урахуванням вимог професійних стандартів у відповідній професійній області (за наявності останніх).

Розроблення нової ОП містить такі етапи:

- формування проектної групи та призначення гаранта освітньої програми (I етап);
- аналіз актуальності ОП та оцінювання достатності наявних ресурсів (II етап);
- визначення профілю ОП (III етап);
- визначення освітнього змісту ОП та розроблення навчального плану (IV етап);
- розроблення системи оцінювання якості ОП з метою її удосконалення (V етап).

4.2. I етап. Формування проектної групи та призначення гаранта освітньої програми.

Нова ОП розробляється за ініціативою керівництва Університету, факультету чи ініціативної групи з числа науково-педагогічних працівників.

Розробці нової ОП передуює порівняльний аналіз її ініціаторів аналогічних спрямувань, що діють в провідних зарубіжних і вітчизняних ЗВО - їх тривалості, переліку навчальних дисциплін, рівня викладання та пропозиції роботодавців з урахуванням дослідження ринку праці, ін.

Розроблення, моніторинг та перегляд кожної ОП здійснюється проектними групами.

Проектні групи формуються окремо за кожною ОП всіх рівнів вищої освіти на період її розроблення, моніторингу, перегляду, проведення процедур зовнішнього оцінювання (ліцензування, акредитація), самооцінювання або інших необхідних процедур.

Склад проектної групи ОП затверджується наказом ректора Університету за поданням декана відповідного факультету на підставі пропозицій випускових кафедр.

Очолює проектну групу її керівник - гарант освітньої програми. Проектні групи виконують такі завдання:

- обирають вид ОП;
- встановлюють актуальність ОП;
- формують профіль програми;
- визначають форми навчання та організації освітнього процесу;

- визначають освітні компоненти;
- розробляють навчальний план та інші нормативні документи, що організаційно супроводжують процес підготовки здобувачів вищої освіти за відповідною ОП з врахуванням рекомендацій;
- здійснюють аналіз відповідності ОП Ліцензійним умовам;
- узагальнюють пропозиції та формують рекомендації з вдосконалення існуючої ОП;
- беруть участь у моніторингу ОП (узагальнюють пропозиції та рекомендації, здійснюють самооцінювання) та періодичному перегляду ОП.

З метою забезпечення участі в розробці, моніторингу та перегляду ОП зацікавлених сторін до діяльності проектної групи за поданням гаранта можуть долучатися представники науково-педагогічного складу, здобувачі вищої освіти та роботодавці, що в свою чергу формують робочу групу.

4.3. II етап. Аналіз актуальності ОП та оцінювання достатності наявних ресурсів.

Аналіз актуальності ОП полягає у встановленні суспільної потреби в ОП, її потенціалі шляхом консультацій із зацікавленими сторонами (здобувачами вищої освіти, випускниками Університету, роботодавцями, науковою спільнотою, професіоналами тощо), з'ясуванні виконання основних умов її запровадження.

Проектна група проводить аналіз ринку освітніх послуг і можливості позиціонування на ньому ОП, аналіз ринку праці, на який орієнтована нова ОП, можливостей майбутнього працевлаштування для потенційних випускників.

Проектна група, виходячи з прогнозованої структури ОП, з врахуванням Ліцензійних умов, за результатами консультацій з профільними службами Університету здійснює попередню загальну оцінку достатності наявних ресурсів (кадрових, фінансових, організаційних тощо) для її реалізації та потреби залучення зовнішніх ресурсів.

4.4. III етап. Визначення профілю ОП.

Профіль програми складається проектною групою як короткий документ, створений для представлення в усталеній формі загальної інформації про ОП.

Визначення профілю полягає: у визначенні мети ОП (до двох речень);

цілей ОП (які повинні відповідати місії і стратегії Університету); загальних та фахових програмних компетентностей, які повинні бути досягнуті в результаті навчання; кінцевих (програмних) результатів навчання з урахуванням:

- а) положень Національної рамки кваліфікацій;
- б) вимог стандартів вищої освіти та встановлення необхідного обсягу ОП у кредитах ЄКТС;
- в) вимог професійних стандартів;
- г) позицій та потреб заінтересованих сторін;
- д) тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

При формулюванні програмних компетентностей та результатів навчання слід забезпечити активну роль представників ринку праці в процесі формування компетентнісного опису моделі майбутнього фахівця.

Програмні компетентності (описані за видами: інтегральні, загальні, спеціальні) визначають специфіку ОП. Компетентності випускника відображають погляд роботодавця (замовника) на освітню та професійну підготовку потенційного працівника.

Основою для формулювання програмних компетентностей ОП є перелік компетентностей стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю. Цей перелік може бути доповнений декількома (не більше 2-3) компетентностями, що визначаються специфікою потреб регіонального або секторального ринку праці (цільовий запит роботодавців).

Інтегральні та загальні компетентності визначені Національною рамкою кваліфікацій і описані за кваліфікаційними рівнями та Стандартами вищої освіти.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності, як правило, поділяють на такі види:

- знання - осмислена та засвоєна суб'єктом інформація, що є основою його усвідомленої, цілеспрямованої діяльності. Знання поділяються на емпіричні (знання фактів та уявлення) і теоретичні (концептуальні, методологічні);

- уміння та навички - здатність застосовувати знання для виконання завдань та розв'язання проблем. Уміння/навички поділяються на когнітивні (що включають логічне, інтуїтивне та творче мислення) і практичні (що включають ручну вправність, застосування практичних способів (методів), матеріалів, знарядь та інструментів);

- комунікація - взаємодія осіб з метою передавання інформації, узгодження дій, спільної діяльності;

- відповідальність і автономія - здатність особи застосовувати знання та навички самостійно та відповідально.

Набір фахових компетентностей має відповідати визначеному рівню ОП.

Програмні результати навчання - узгоджений набір тверджень, які зазначають, що здобувач вищої освіти має знати, розуміти та бути здатним виконувати після успішного завершення навчання за ОП.

Перелік програмних результатів навчання має корелюватися з визначеним переліком загальних і спеціальних (фахових, предметних) компетентностей.

Основою для формулювання програмних результатів навчання ОП є перелік програмних результатів навчання стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю. Цей перелік може бути доповнений декількома (не більше 2-3) програмних результатів навчання, що визначаються специфікою потреб регіонального або секторального ринку праці (цільовий запит роботодавців).

Результати навчання мають відповідати таким критеріям:

- корисність - мають сприйматися як такі, що відповідають рівню вищої освіти та вимогам/очікуванням громадянського суспільства та держави, релевантність відповідним програмним компетентностям;

- конкретність - забезпечувати достатній рівень деталізації, бути чіткими і однозначними, написаними зрозумілою мовою, дозволяючи чітко окреслити зміст вимог до здобувача вищої освіти;

- стандартизованість - визначати стандартні вимоги, яким повинен відповідати здобувач вищої освіти;

- відповідність - відповідати кваліфікаційним вимогам, бути

взаємозв'язаними із освітніми рівнями та кваліфікаційними рівнями Національної рамки кваліфікацій (далі - НРК);

- об'єктивність - сформульованими нейтрально, уникаючи зайвої амбітності та суб'єктивності;

- досяжність - реалістичними, з погляду часу та ресурсів, необхідних для їх досягнення;

- діагностичність - повинні мати об'єктивні ознаки їх досягнення чи недосягнення та визначати вимоги до присудження кредитів ЄКТС;

- вимірюваність - має існувати спосіб та шкала для вимірювання ступеня досягнення результату прямими або непрямими методами.

Формулюванню програмних результатів супроводжує вироблення чітких критеріїв оцінювання сформульованого результату.

Кореляція результатів навчання програмним компетентностям перевіряється за допомогою матриці відповідності програмних компетентностей програмним результатам навчання за ОП.

4.5. IV етап. Визначення змісту ОП та розроблення навчального плану.

Визначення змісту освітньої програми охоплює такі етапи:

1) складання переліку освітніх компонентів ОП:

- вирішення питання щодо використання компонента в освітній програмі;
- визначення компетентностей та формулювання результатів навчання для кожного компонента;

- визначення підходів до викладання, навчання та оцінювання;

- перевірка охоплення ключових загальних та предметно-спеціалізованих компетентностей.

2) обрання освітніх технологій і розроблення навчального плану;

3) розроблення програм навчальних дисциплін.

На підставі програмних компетентностей та програмних результатів навчання проектна група:

- визначає загальний бюджет часу - обсяг кредитів ЄКТС, необхідних для досягнення зазначених результатів, який необхідно розподілити;

- здійснює структурування результатів навчання (навчальних дисциплін,

інших складових навчального курсу, практик, дослідницьких проєктів, лабораторних робіт та інших відповідних навчальних заходів) та розподіляє кредити ЄКТС, необхідні для досягнення зазначених результатів.

При призначенні кредитів ЄКТС освітнім компонентам ОП слід віддавати перевагу стандартизованому підходу, коли обсяг кожного компонента є стандартним на відміну від індивідуального підходу, коли обсяг кредитів ЄКТС для освітнього компоненту є довільним і залежить від переліку та складності результатів навчання, опису прогнозованої навчальної діяльності, оцінки навантаження, обговорення викладацьким складом.

Визначення кількості кредитів ЄКТС для освітнього компонента здійснюється шляхом оцінки навантаження, необхідного для досягнення результатів навчання.

Мінімальна кількість кредитів ЄКТС для освітнього компоненту складає 3 кредити ЄКТС. Проектним групам слід запобігати надмірній фрагментації освітніх компонентів.

Слід стандартизувати освітні компоненти з метою гнучкості, мобільності, формування міждисциплінарних траєкторій навчання.

Визначення компетентностей та формулювання результатів навчання для кожного освітнього компоненту. Виходячи з програмних компетентностей та програмних результатів навчання, проектна група має сформулювати результати навчання, які повинні бути досягнуті в межах кожного освітнього компонента.

Визначення підходів до викладання, навчання та оцінювання. Проектна група має погодити спосіб найкращого розвитку та оцінювання компетентностей і досягнення бажаних результатів навчання, а також передбачити різноманітні підходи до навчання, викладання та оцінювання.

Перевірка охоплення ключових загальних та предметно-спеціалізованих компетентностей. Проектна група має перевірити розвиток ключових загальних і спеціальних компетентностей, а також перевірити, чи всі програмні ключові загальні та спеціальні компетентності охоплюються обов'язковими компонентами освітньої програми.

Проектні групи мають провести узгодження результатів навчання та

програмних компетентностей:

- узгодження програмних результатів навчання з Національною рамкою кваліфікацій;

- узгодження програмних результатів навчання зі стандартами вищої освіти;

- узгодження дисциплінарних результатів навчання з програмними компетентностями (Матриця відповідності програмних компетентностей освітнім компонентам освітньої програми);

- узгодження результатів вивчення навчальної дисципліни з програмними результатами навчання (Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми);

- узгодження методів викладання з відповідними результатами навчання для досягнення бажаних результатів навчання;

- узгодження методів оцінювання відповідно з дисциплінарними та програмними результатами навчання.

Обрання освітніх технологій та розроблення навчального плану.

Внесення проектною групою узгоджених результатів навчання до освітньої програми та відповідних навчальних дисциплін - до навчальних планів підготовки фахівців є обов'язковим. Відповідно до профілю освітньої програми та переліку її освітніх компонентів проектна група розробляє навчальний план ОП.

При цьому слід враховувати, що обсяг аудиторної роботи здобувачів вищої освіти встановлюється в межах від 1/3 до 2/3 обсягу 1 кредиту ЄКТС, решта обсягу призначається для їх самостійної роботи.

Робоча група може подавати пропозиції та зауваження щодо змісту навчальних планів.

Розроблення робочих програм навчальних дисциплін. Робочі програми навчальних дисциплін за завданнями проектних груп розробляються на кафедрах факультетів/інститутів згідно з вимогами розроблених освітніх програм.

Робоча група може надавати пропозиції та зауваження щодо змісту програм навчальних дисциплін.

Освітня програма повинна передбачати набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) за рахунок включення відповідних освітніх компонентів.

Робоча програма навчальної дисципліни розробляється на термін дії навчального плану. Зміст освітніх компонентів повинен переглядатися та корегуватися щороку робочою програмою враховуючи наукові досягнення та сучасну практику у відповідній галузі.

Форми та методи навчання і викладання на ОП повинні сприяти досягненню програмних результатів навчання.

На підставі робочої програми навчальної дисципліни на поточний навчальний рік на кафедрах розробляються відповідні інструктивно-методичні матеріали.

4.6. V етап. Розроблення системи оцінювання якості освітньої програми з метою її удосконалення.

За якість освітньої програми відповідальність несуть проектна група, а також НПП, які її реалізують. З метою контролю за якістю освітніх програм та їх вдосконалення проводяться різні процедури оцінювання та визнання якості ОП: зовнішні, внутрішні.

Основними процедурами зовнішнього оцінювання та визнання якості ОП є:

- акредитація освітніх програм Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти чи іншими акредитованими юридичними особами, що здійснюють незалежне оцінювання якості освіти та освітньої діяльності закладів освіти.

- сертифікація освітніх програм - процедура встановлення відповідності якісних характеристик освітніх програм певним стандартам якості організації, що сертифікує ОП;

- міжнародна експертиза освітніх програм - процедура оцінювання якості ОП визнаними і авторитетними міжнародними експертами в тій науково-освітній галузі, в якій реалізується така ОП.

З метою оцінювання якості освітньої програми та її удосконалення проводиться опитування роботодавців, випускників (анкетування,

інтерв'ювання, соціологічне дослідження тощо).

Основними процедурами внутрішньої оцінки якості ОП є **самооцінювання** освітньої програми, яке може проводитися як в рамках процедур зовнішнього оцінювання якості (акредитації будь-якого виду, міжнародної експертизи), так і з ініціативи гаранта ОП з метою планових процедур контролю якості.

Залежно від цілей проведення самооцінювання визначаються процедури і терміни його проведення. За рішенням гаранта ОП для проведення самооцінювання ОП і підготовки звіту призначається робоча група із залученням представників ключових роботодавців, здобувачів вищої освіти, НПП програми і (по можливості) її випускників. Засідання робочих груп фіксується протоколом засідання.

Результати проведеного самооцінювання оформлюються у формі звіту, який готується гарантом ОП і узгоджується з усіма залученими до цієї процедури учасниками; звіт повинен містити висновки про якість ОП і пропозиції щодо її вдосконалення, включаючи, за необхідності, пропозиції щодо внесення змін до ОП, модернізації ОП і/або прийняттю інших управлінських рішень, включаються результати моніторингу (анкетування, інтерв'ювання, опитування) Звіт про самооцінювання ОП подається до НМЦ ЗЯВО у двотижневий термін після затвердження ОП вченою радою університету.

5. ПОРЯДОК ЗАТВЕРДЖЕННЯ, ВІДКРИТТЯ, АКРЕДИТАЦІЇ ТА ЗАКРИТТЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

5.1. Затвердження ОП.

Всі нові, оновлені та модернізовані ОП мають пройти єдиний порядок затвердження, що містить їх послідовний розгляд такими підрозділами:

5.1.1 висновок проектної групи, із врахуванням попередніх консультацій із здобувачами вищої освіти та потенційними роботодавцями для випускників програм, є підставою для передавання матеріалів на розгляд вченої ради факультету;

5.1.2 позитивне рішення вченої ради факультету є підставою для

розгляду ОП науково-методичною радою університету;

5.1.3 позитивне рішення науково-методичної ради університету, яка оцінює відповідність ОП всім вимогам, що пред'являються до освітніх програм університету є рекомендаційним для вченої ради університету;

5.1.4 затвердження вченою радою університету.

Перелік документів, необхідних для відкриття освітньої програми, що подаються для розгляду на засідання науково-методичної ради університету та затвердження вченою радою університету:

- копія наказу ректора про затвердження гаранта та складу проектної групи;
- освітньо-професійна програма (додаток 1);
- навчальний план підготовки фахівців;
- витяг з протоколу засідання вченої ради факультету;
- зовнішні рецензії стейкхолдерів.

За результатами розгляду освітньої програми вчена рада університету може прийняти рішення про її затвердження, направлення на доопрацювання або про відмову у затвердженні.

5.2. Відкриття освітньої програми та набір здобувачів вищої освіти.

Набір здобувачів вищої освіти на навчання за ОП здійснюється приймальною комісією університету централізовано, згідно з Правилами прийому до університету.

Освітня програма може бути внесена до правил прийому і на навчання за нею може бути оголошено набір здобувачів вищої освіти лише за умови затвердження ОП і наявності ліцензії університету на здійснення освітньої діяльності за спеціальністю, в рамках якої відкривається освітня програма.

Якщо на освітню програму не здійснено набір здобувачів вищої освіти у зв'язку з її недостатньою затребуваністю, то проектна група може в подальшому:

- відмовитися від її реалізації;
- провести удосконалення ОП з метою підвищення її

конкурентоспроможності та привабливості на ринку освітніх послуг, надати матеріали удосконалення вченій раді університету.

У разі схвалення проведеного удосконалення ОП вченою радою університету набір здобувачів вищої освіти на навчання за удосконаленою ОП здійснюється приймальною комісією університету в наступному календарному році.

5.3. Закриття освітньої програми.

Освітня програма може бути вилучена з переліку ОП, що реалізуються в Університеті, за таких умов:

- з ініціативи факультету, при їх відмові від реалізації ОП;
- з ініціативи університету (за поданням приймальної комісії), у разі відсутності набору здобувачів вищої освіти на навчання за ОП протягом 2 років;
- у разі переформатування ОП. У цьому випадку об'єднана або роз'єднана освітня програма розробляється і проходить затвердження як нова, а за тими освітніми програмами, що реалізувалися до переформатування, припиняється набір здобувачів вищої освіти на навчання. Після завершення навчання здобувачів вищої освіти на останньому курсі (році) освітня програма вилучається з переліку ОП, що реалізуються в університеті;
- з ініціативи університету, якщо в результаті будь-якої з процедур зовнішньої або внутрішньої оцінки якості освітньої програми отримано висновки про її низьку якість.

Рішення про вилучення освітньої програми з числа ОП, що реалізуються в університеті, приймає вчена рада університету.

6. ПОРЯДОК РЕАЛІЗАЦІЇ, МОНІТОРИНГУ ТА ПЕРІОДИЧНОГО ПЕРЕГЛЯДУ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

6.1. Порядок реалізації освітньої програми.

Порядок реалізації освітньої програми визначається Положенням про організацію освітнього процесу в Закладі вищої освіти «Подільський державний університет». Для планування освітнього процесу на кожний навчальний рік деканатом факультету разом із кафедрою (кафедрами)

складається робочий навчальний план за кожною ОП. У робочому навчальному плані обумовлюються щорічні особливості організації освітнього процесу для кожної ОП та зміст варіативної частини (переліку дисциплін вільного вибору здобувачами вищої освіти).

6.2. Управління освітньою програмою.

Управління освітньою програмою здійснюється на адміністративному та академічному рівнях.

Адміністративне управління ОП здійснює деканат відповідного факультету, на якому вона реалізується. У разі, якщо ОП реалізується більш ніж одним факультетом, адміністративне управління закріплюється за одним з них.

До функцій адміністративного управління ОП відносяться:

- організація та управління матеріально-технічним і інфраструктурним забезпеченням;

- інформаційне та навчально-методичне забезпечення в частині надання доступу до інформаційних, бібліотечних та інших загальних ресурсів факультету;

- профорієнтаційна робота з потенційними вступниками;

- взаємодія з випускниками, роботодавцями, професіоналами тощо;

- рекомендації щодо складу екзаменаційних комісій;

- координація забезпечення якості освітньої програми, що реалізується на факультеті;

- організація проведення самооцінювання освітньої програми. Академічне управління освітньою програмою здійснює гарант ОП.

Завданнями академічного управління ОП є:

- 1) організація колегіального розроблення освітньої програми (профілю, навчальних планів, матриць відповідностей, методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу, включаючи програми навчальних дисциплін, науково-дослідних семінарів, практик, підсумкових державних випробувань тощо, оціночних засобів);

- 2) здійснення контролю за якістю роботи НПП, які забезпечують реалізацію ОП;

- 3) аналіз і впровадження кращого досвіду світової та вітчизняної вищої освіти у зміст і технологію реалізації ОП;
- 4) взаємодія з науково-дослідними підрозділами університету з питань проектної, дослідницької роботи, практики здобувачів вищої освіти;
- 5) виявлення здобувачів вищої освіти, схильних до академічної кар'єри, і організація роботи з ними;
- 6) взаємодія з роботодавцями та випускниками для уточнення вимог до компетентностей випускника і оцінки обраних технологій реалізації ОП і якості підготовки фахівців;
- 7) підготовка освітньої програми до процедур оцінювання якості (включно з акредитацією, сертифікацією, експертизою).

6.3. Моніторинг освітньої програми.

Моніторинг освітньої програми здійснюється з метою визначення, чи є призначення кредитів, означені результати навчання та розраховане навчальне навантаження досяжними, реалістичними та адекватними. Моніторинг здійснюється, як правило, проектною групою. До здійснення моніторингу може долучатися робоча група. Суттєвим елементом для перевірки та перегляду призначення кредитів є зворотний зв'язок із зацікавленими сторонами. Проектна група має інформувати здобувачів вищої освіти і НПП про мету моніторингу та спосіб його здійснення, щоб забезпечити точність та високий відсоток наданих відповідей.

Моніторинг може проводитися у різний спосіб - анкетування, опитування, інтерв'ювання (у тому числі здобувачів вищої освіти та випускників з метою аналізу їх власного досвіду), моніторинг досягнутих результатів, оцінювання ОП на відповідність критеріям забезпечення якості освітніх програм тощо. Мають бути використані також дані про час завершення та результати оцінювання програм та їх компонентів.

Для формулювання висновку за результатами моніторингу освітньої програми використовується дворівнева шкала:

- висока якість - освітня програма має високий рівень досягнення результатів;
- 6 неналежна якість - освітня програма має серйозні недоліки.

6.4 Критерії оцінювання якості освітньої програми

Обов'язковими умовами для акредитації є відповідність освітньої програми та освітньої діяльності закладу вищої освіти за цією освітньою програмою таким критеріям:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

- Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

- Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

- Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

- Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

- Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

- Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

- Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

- Структура освітньої програми передбачає можливість для формування

індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством.

- Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

- Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям.

- Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

- Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

- Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на сайті університету.

- Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

- Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

- Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

- Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і

зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

- Університет забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

- Науково-педагогічні, наукові працівники оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

- Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

- Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

- Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

- Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

- В університеті визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Критерій 6. Людські ресурси

- Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

- Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

- Університет залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

- Університет залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

- Університет сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

- Університет стимулює розвиток викладацької майстерності.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

- Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

- Університет забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

- Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси.

- Університет забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

- Університет створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою.

- Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних

ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

- Університет послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

- Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

- Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

- Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

- Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

- Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

- В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Цей критерій застосовується з урахуванням вимог та обмежень щодо оприлюднення інформації з обмеженим доступом, встановлених законодавством.

- Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та

обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

- Університет не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін.

- Університет своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Цей критерій застосовується під час акредитації освітніх програм третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

- Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

- Наукова діяльність аспірантів відповідає напряму досліджень наукових керівників.

- Університет організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

- Університет забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

- Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

- Університет забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які

вчинили порушення академічної доброчесності.

6.5. Розвиток освітньої програми та вимоги до НПП, які її реалізують.

Для забезпечення якості вищої освіти в університеті та вимог до розвитку освітньої програми, впроваджуються певні процедури які регулюються.

Вимоги до розвитку освітньої програми та НПП, які її реалізують:

- розвиток є безперервним процесом;
- до розвитку залучені здобувачі вищої освіти і роботодавці;
- НПП, які реалізують освітню програму, ознайомлені з її цілями та своєю роллю у їх досягненні, проходять процедуру конкурсного відбору, що регулюється «Положенням про проведення конкурсу на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників Закладу вищої освіти «Подільський державний університет»;
- для усунення недоліків складається та реалізується відповідний план дій;
- система зворотного зв'язку (за участю здобувачів вищої освіти, випускників, роботодавців, викладачів) є ефективною, а її результати прикладними;
- кваліфікація НПП, які реалізують освітню програму, відповідає вимогам, встановленим законодавством;
- НПП, які реалізують освітню програму, мають відповідний рівень викладацької компетентності;
- НПП, які реалізують освітню програму, беруть участь у наукових дослідженнях і розробках;
- НПП, які реалізують освітню програму, співпрацюють із зацікавленими особами поза межами Університету;
- система розвитку персоналу є ефективною: НПП, які реалізують освітню програму, мають можливості для самовдосконалення та саморозвитку, проводяться регулярні інтерв'ю (анкетування) та/або застосовуються інші методи розвитку персоналу;
- запрошені НПП (у тому числі із закордонних закладів вищої освіти) залучені до викладання у межах освітніх програм;

- НПП, які реалізують освітню програму, регулярно використовують у подальшому свої знання та навички поза Університетом та беруть участь у конференціях;
- кількість штатних НПП визначається на основі їх обов'язків, обсягів викладання і кількості здобувачів вищої освіти та є цілком достатньою для досягнення цілей і результатів навчання;
- склад НПП, які реалізують освітню програму, за віком і відсоток молодих НПП забезпечує стійкість викладання в Університеті;
- вимоги для вступу на навчання здобувачів вищої освіти базуються на якостях, необхідних для досягнення результатів навчання;
- система консультування здобувачів вищої освіти (щодо навчання, кар'єри тощо) є ефективною;
- оцінка результатів навчання включає в себе зворотний зв'язок здобувачів вищої освіти, який підтримує їх розвиток;
- здобувачі вищої освіти беруть участь у програмах міжнародної мобільності;
- відсоток здобувачів вищої освіти, які беруть участь у академічній мобільності є стійким або зростає;
- здобувачі вищої освіти залучені у процес прийняття рішень на різних інституційних рівнях.

Навчальне середовище Університету:

- включає всі приміщення, що необхідні для проведення навчання (аудиторії, тренінгові аудиторії, лабораторії, кімнати для самостійної роботи та відпочинку здобувачів вищої освіти тощо);
- має достатній потенціал, враховуючи кількісний склад здобувачів вищої освіти;
- обладнано відповідно до сучасних вимог (відео- проектори, Інтернет тощо).

6.6. Перегляд освітніх програм.

Перегляд освітніх програм з метою їх удосконалення здійснюється у формах *оновлення або модернізації*. Освітня програма може щорічно *оновлюватися* в частині усіх компонентів, крім місії (цілей) і програмних

навчальних результатів.

Підставою для оновлення ОП можуть бути:

- ініціатива і пропозиції гаранта освітньої та/або НПП які її реалізують;
- результати самооцінювання ОП;
- об'єктивні зміни інфраструктурного, кадрового характеру і/або інших ресурсних умов реалізації освітньої програми.

Оновлення відображаються у відповідних структурних елементах ОП (навчальному плані, матрицях, робочих програмах навчальних дисциплін, програмах практик і т.п.).

Навчальні плани підлягають моніторингу та періодичному перегляду (не рідше одного разу за повний курс навчання за освітньою програмою).

Підставою для розробки нових навчальних планів є:

- затвердження Кабінетом Міністрів України нового переліку спеціальностей або внесення змін до чинного переліку;
- затвердження нових стандартів вищої освіти;
- внесення змін до циклу дисциплін гуманітарної та соціально-економічної підготовки (за рішенням Міністерства освіти і науки України або вченої ради Університету);
- внесення змін до дисциплін циклу самостійного вибору здобувачів вищої освіти (за рішенням вченої ради Університету).

Оновлена освітня програма має пройти затвердження в установленому вище порядку (пункти 5.1.1.-5.1.4)

Модернізація освітньої програми має на меті більш значну зміну в її змісті та умовах реалізації, ніж при плановому оновленні, і може стосуватися також мети (місії), програмних навчальних результатів.

Модернізація ОП може проводитися з:

- ініціативи керівництва Університету / факультету (ННІ) у разі незадовільних висновків про її якість в результаті само обстеження або аналізу динаміки набору здобувачів вищої освіти;
- ініціативи гаранта освітньої програми за відсутності набору вступників на навчання;

- ініціативи проектної групи з метою врахування змін, що відбулися в науковому професійному полі, в яких реалізується ОП, а також змін ринку освітніх послуг або ринку праці;
- наявності висновків про недостатньо високу якість за результатами різних процедур оцінки якості ОП;

Багато залучення до модернізації освітніх програм робочу групу (представників роботодавців, зовнішніх відносно ОП експертів (як з професійної спільноти Університету, так і незалежних), здобувачів, НПП).

Модернізована освітня програма разом з обґрунтуванням внесених до неї змін має пройти затвердження в установленому вище порядку (пункти 5.1.1.-5.1.4).

Значним вважається оновлення складу ОП (складу дисциплін, практик та їх обсягу в кредитах ЄКТС) більше, ніж на 50%.

7. КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН-ГРАФІК РОЗРОБКИ, ЗАТВЕРДЖЕННЯ, МОНІТОРИНГУ ТА ПЕРІОДИЧНОГО ПЕРЕГЛЯДУ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ

1. До 15 жовтня наказом ректора університету затверджують склади проектних груп відповідно до Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності та гаранті освітніх програм, які розробляються вперше та тих, які реалізуються в Університеті (за потреби).

2. До 30 жовтня за поданням гаранта ОП, відповідно до наказу ректора, затверджується склад робочої групи, який засвідчується протоколом засідання.

3. До 15 березня проектна група, до якої долучається робоча група, організують моніторинг ОП. Рекомендації усіх зацікавлених стейкхолдерів, щодо структури та змісту освітніх програм, рекомендації щодо каталогів вибіркового дисциплін, фіксують у протоколах засідань робочої групи.

4. До 1 квітня проектною групою на основі рішень засідань робочої групи та на основі моніторингу проводиться оновлення, модернізація діючих ОП та відкриття нових ОП.

5. З 1 квітня до 30 квітня усі проекти оновлених, модернізованих та нових освітніх програм та каталоги вибіркового дисциплін оприлюднюються на

офіційному сайті Університету.

6. З 1 травня до 10 травня проектні групи здійснюють доопрацювання освітніх програм з врахуванням отриманих пропозицій, зауважень та рекомендацій.

5. З 11 травня до 31 травня оновлені, модернізовані, нові освітні програми повинні пройти усі процедури затвердження викладенні у п. 5.1 цього Положення.

6. З 1 червня усі затвержені освітні програми оприлюднюються на офіційному сайті університету. Разом з освітніми програми оприлюднюються силабуси освітніх компонентів (додаток 2), що входять у конкретні ОП.

8. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Відомості про освітні програми розміщуються на сайті університету в розділі «Навчальна робота. Освітньо-професійні програми».

Відповідальними за формування і зберігання паперових версій портфоліо ОП є її гарант та декан факультету (директор інституту).

Відповідальними за повноту й своєчасність розміщення інформації про освітню програму на сайті університету є гарант освітньої програми та декан факультету (директор інституту).

ПОГОДЖЕНО

Проректор з навальної роботи

Ірина ЯСІНЕЦЬКА

Керівник навчально-методичного центру
забезпечення якості вищої освіти

Віталій ВОЛОЩУК

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ «ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА (ОСВІТНЬО-НАУКОВА)
ПРОГРАМА

«назва ОПП»

_____ рівня вищої освіти

за спеціальністю шифр «Назва спеціальності»

галузі знань шифр «Назва спеціальності»

Кваліфікація: бакалавр/магістр/доктор філософії _____

ЗАТВЕРДЖЕНО:

вченою радою Закладу вищої освіти «Подільський
державний університет»

Голова вченої ради Володимир ІВАНИШИН

(протокол № __ від «__» _____ 20__ р.)

Освітня програма вводиться в дію

з _____ 20__ р.

Ректор Володимир ІВАНИШИН

(наказ № _____ від «__» _____ 20__ р.)

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна/освітньо-наукова програма _____
для підготовки здобувачів на _____ рівні вищої освіти
за спеціальністю _____ «_____»

РОЗРОБЛЕНО ПРОЕКТНОЮ ГРУПОЮ У СКЛАДІ

Наказ № ____, від _____

1. П.І.П., науковий ступінь, вчене звання,
гарант освітньо-професійної

(підпис)

2. П.І.П., науковий ступінь, вчене звання

(підпис)

3. П.І.П., науковий ступінь, вчене звання

(підпис)

Рецензенти (бажано зовнішні зацікавлені особи: роботодавці):

1. П.І.Б., посада _____

(підпис)

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ

освітньо-професійної/освітньо-наукової програми _____

_____ рівня вищої освіти

за спеціальністю *шифр «Назва спеціальності»*

галузі знань *шифр «Назва спеціальності»*

Кваліфікація: бакалавр/магістр/доктор філософії _____

Голова вченої ради _____ факультету,

науковий ступінь, вчене звання

(протокол № від ____ 20 __ р.)

(підпис)

(ПІБ)

Голова науково-методичної ради університету,

науковий ступінь, вчене звання

(протокол № від ____ 20 __ р.)

(підпис)

(ПІБ)

1. Профіль освітньої програми зі спеціальності *шифр «Назва спеціальності»*

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	
Офіційна назва освітньої програми	
Тип диплому та обсяг освітньої програми	
Наявність акредитації	
Цикл/рівень	
Передумови	
Мова (и) викладання	
Термін дії освітньої програми	
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	
2 – Мета освітньої програми	
<p style="text-align: center;">Чітке та коротке формулювання (в одному – двох реченнях). Цілі програми мають узгоджуватися з місією та стратегією ЗВО, повинні визначати особливості (унікальність) ОП</p>	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність)	
Орієнтація освітньої програми	
Основний фокус освітньої програми	
Особливості програми	
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Професійна назва робіт
	Код КП

Подальше навчання	
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	
Оцінювання	
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. ЗК 2. ЗК 3.
Спеціальні компетентності спеціальності (СК)	СК 1. СК 2. СК 3.
7 – Програмні результати навчання	
	ПРН 1. ПРН 2. ПРН 3.....
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	
Матеріально-технічне забезпечення	
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	
Міжнародна кредитна мобільність	
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	

2. Перелік компонентів освітньої програми та їх логічна послідовність

2.1.Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми(навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1. ОБОВ'ЯЗКОВІ КОМПОНЕНТИ ОП			
1.1.Обов'язкові компоненти загальної підготовки			
ОКЗП 1			
.....			
Загальний обсяг обов'язкових компонент загальної підготовки:			
1.2.Обов'язкові компоненти фахової підготовки			
ОКФП 1			
.....			
Загальний обсяг обов'язкових компонент фахової підготовки:			
Загальний обсяг обов'язкових компонент:			
2. ВИБІРКОВІ КОМПОНЕНТИ ОП			
2.1.Вибіркові компоненти загальної підготовки університетського каталогу			
ВКЗПУК 1	Освітній компонент 1-У-Каталог		
ВКЗПУК 2	Освітній компонент 2-У-Каталог		
.....			
Загальний обсяг вибіркових компонент загальної підготовки університетського каталогу:			
2.2.Вибіркові компоненти фахової підготовки міжфакультетського каталогу			
ВКФПМФК 1	Освітній компонент 1- МФ-Каталог		
Загальний обсяг вибіркових компонент фахової підготовки міжфакультетського каталогу:			
2.3.Вибіркові компоненти фахової підготовки профільного каталогу			
ВКФППК 1	Освітній компонент 1- П-Каталог		
ВКФППК 2	Освітній компонент 2- П-Каталог		
.....			
Загальний обсяг вибіркових компонент фахової підготовки профільного каталогу:			
Загальний обсяг вибіркових компонент:			
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ			

2.2. Структурно-логічна схема ОП

Семестр	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1			
	Всього за 1 семестр		
2			
	Всього за 2 семестр		
.....			
	Всього за семестр		

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Подається інформація про види підсумкової атестації та документи, які отримує випускник на основі її успішного проходження.

Силабус

ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ «ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

факультет/інститут _____

кафедра _____

Назва курсу	<i>Вкажіть назву курсу (іноземною, якщо курс викладається іноземною мовою)</i>
Викладач (-і)	<i>Зазначте всіх викладачів, зокрема й гостей</i>
Профайл викладача (-ів)	<i>Дайте лінк на профайл викладача, або викладачів курсу</i>
Контактний тел.	<i>Вкажіть контактний телефон, за яким можна зв'язатися із викладачем у випадку потреби</i>
E-mail:	<i>Вкажіть контактний email, за яким можна зв'язатися із викладачем у випадку потреби</i>
Сторінка курсу в системі Moodle	<i>Дайте посилання на курс в системі Moodle</i>
Консультації	<i>Зазначте формат і розклад проведення консультацій Очні консультації: к-сть годин і розклад присутності в університеті</i>

1. Коротка анотація до курсу - Додайте короткий опис курсу, чи посилання на відео-анотацію курсу

2. Мета та цілі курсу - Зазначте чіткі та короткі мету і цілі курсу

3. Формат курсу - Вкажіть формат проведення курсу:

Очний

Змішаний - курс, що має супровід в системі Moodle, має структуру, контент, завдання і систему оцінювання;

Заочний (дистанційний) - курс без очної складової.

4. **Результати навчання** - Вкажіть навички, що отримує здобувач вищої освіти після курсу

5. **Обсяг курсу**

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	
практичні / лабораторні заняття	
самостійна робота	

6. **Ознаки курсу:**

Рік викладання	семестр	спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язкова\ Вибіркова компонента
				Обов'язкова (О)
				Вибіркова (В)

7. **Пререквізити** - Якщо є такі, то вкажіть ті знання та навички, якими повинен володіти здобувач вищої освіти, щоб приступити до вивчення дисципліни, або перелік попередньо прослуханих курсів

8. **Технічне й програмне забезпечення /обладнання** - Вкажіть, якщо є специфічні вимоги які здобувач вищої освіти повинен врахувати

9. **Схема курсу**

Тиж./дата/год.-	Тема, план	Форма діяльності (заняття)* <i>*лекція, самостійна, дискусія, групова робота</i>

10. **Система оцінювання та вимоги**

№ з/п	Види роботи	Форми контролю та звітності	Параметри оцінки	Максимальна кількість балів
I. Поточне оцінювання				

1.1				
1.2				
Всього балів за поточне оцінювання				
II. Самостійна робота здобувача вищої освіти				
2.1.				
2.2.				
Разом балів за виконання завдань для самостійної роботи				
III. Підсумковий контроль				
Всього балів за підсумковий контроль (іспит)				
ВСЬОГО БАЛІВ				

Умови допуску до підсумкового контролю	
---	--

До Силабусу також готуються матеріали навчально-методичного комплексу:

- 1) Навчальний контент (конспект, розширений план лекцій або презентації)
- 2) Питання, задачі, завдання або кейси для поточного та підсумкового контролю
Завдання для комплексної контрольної роботи (ККР) / Завдання (інструменти) для оцінки результатів навчання з даного предмету